

Въсточнѣ Имперіѣ, нѣ весма много бѣхѣ населени въ Малѣ Азіѣ, които, казвамъ, отъ давна живѣяхѣ смѣсено съ Гръцѣ-ты, бѣхѣ граждане на Имперіѣ-тѣ, въ голѣмѣ почестъ у Гръцѣ-ты, силны, отъ давна Христіане, на които бѣше отворенъ пѣтъ-тѣ къмъ всички-ты чинове, достоинства и къмъ истый тронъ на Господарство-то, не ся е случало, нито на ума имъ е дохождало, да пишѣтъ народны-ты си Българскы думы съ Гръцкы буквы. Това никакъ не е възможно да докажемъ, а на противъ трѣба да допустнешъ, че Българе-ти (Имперскы) още прѣди Кирилла и Меѳодія ся писали съ тыя буквы, зачто прииманье-то тыя буквы бѣше неотлжно и необходимо съ прииманье-то Христіанскѣ-тѣ Вѣрѣ.

Като знамъ, че писменность-та у Въсточны-ты Славянскы племена ся распространи заедно съ Христіанство-то, и че начало-то на тѣхно-то обращеніе доволно врѣмя ся заключава въ прѣдѣлы-ты на Имперіѣ-тѣ между Българскы-ты и жители, азъ съмъ съ всѣмъ увѣренъ, че писменность-та между тѣхъ много врѣмя е была въ употребленіе, доклѣ най послѣ при благопріятенъ случай ся распространи изъ задъ Балканскы-ты горы и на други-ты страны. Явно доказателство на това е, че двама-та Македонскы жители (безъ да смышлявамъ други съмнителны) Кирилъ и Меѳодій учяхъ въ Българіѣ да читѣтъ и да пишѣтъ и проч.

Прилично на понятіе-то, че писменность-та ся нахождаше между Имперскы-ты Българе още прѣди крещеніе-то Борисово, щѣ прѣдложѣ питання: да ли тии Българе, които, прѣди да ся обрне Царь-тѣ, бѣхѣ всички-ти Христіане, не сѣ имали едно какво да е училище? Да отричаме това категорически за всяка го бы прѣдосждително, и азъ не могъ да ся принудѣ да повѣрвамъ, че тии Христіане да не сѣ имали поне нѣколко такыя заведения. Поне образование-то на духовенство-то, ако и срѣдно, за Българскый народъ въ различни области на Имперіѣ-тѣ, непрѣмѣнно е было потрѣбно. Освяня това, ако и да не обрнемъ вниманіе на нуждѣ-тѣ да ся учрѣдятъ училища, то единый само примѣръ на образованны-ты Гръци не сѣ могли да го не послѣдувать Българе-ти въ въводанье-то тыя заведения, и ми ся чини, че мо'яхѣ да ся найдѣтъ не' малко знаменити Българе (а отъ тѣхъ мнозина,